

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

18 ΜΑΪΟΥ 2016

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Διδαγμένο κείμενο

Αριστοτέλους *Ηθικά Νικομάχεια* (B 1, 5-8)

Μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ γινόμενον ἐν ταῖς πόλεσιν· οἱ γὰρ νομοθέται τοὺς πολίτας ἐθίζοντες ποιοῦσιν ἀγαθοὺς, καὶ τὸ μὲν βούλημα παντὸς νομοθέτου τοῦτ' ἐστίν, ὅσοι δὲ μὴ εὖ αὐτὸ ποιοῦσιν ἀμαρτάνουσιν, καὶ διαφέρει τούτῳ πολιτεία πολιτείας ἀγαθὴ φαύλης. Ἔτι ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται πᾶσα ἀρετὴ καὶ φθείρεται, ὁμοίως δὲ καὶ τέχνη· ἐκ γὰρ τοῦ κιθαρίζειν καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ γίνονται κιθαρισταί. Ἀνάλογον δὲ καὶ οἰκοδόμοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ εὖ οἰκοδομεῖν ἀγαθοὶ οἰκοδόμοι ἔσσονται, ἐκ δὲ τοῦ κακῶς κακοί. Εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοῦ διδάξοντος, ἀλλὰ πάντες ἂν ἐγίνοντο ἀγαθοὶ ἢ κακοί.

Οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ἔχει πράττοντες γὰρ τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι τοῖς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους γινόμεθα οἱ μὲν δίκαιοι οἱ δὲ ἄδικοι, πράττοντες δὲ τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς καὶ ἐθιζόμενοι φοβεῖσθαι ἢ θαρρεῖν οἱ μὲν ἀνδρεῖοι οἱ δὲ δειλοί. Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔχει καὶ τὰ περὶ τὰς ὀργάς· οἱ μὲν γὰρ σώφρονες καὶ πρᾶοι γίνονται, οἱ δ' ἀκόλαστοι καὶ ὀργίλοι, οἱ μὲν ἐκ τοῦ οὕτως ἐν αὐτοῖς ἀναστρέφεσθαι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ οὕτως. Καὶ ἐνὶ δὴ λόγῳ ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξεις γίνονται. Διὸ δεῖ τὰς ἐνεργείας ποιάς ἀποδιδόναι· κατὰ γὰρ τὰς τούτων διαφορὰς ἀκολουθοῦσιν αἱ ἕξεις. Οὐ μικρὸν οὖν διαφέρει τὸ οὕτως ἢ οὕτως εὐθὺς ἐκ νέων ἐθίζεσθαι, ἀλλὰ πάμπολυ, μᾶλλον δὲ τὸ πᾶν.

A1. Από το παραπάνω κείμενο να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του αποσπάσματος:

«Ἀνάλογον... ἀκολουθοῦσιν αἱ ἕξεις».

Μονάδες 10

B1. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των υπογραμμισμένων λέξεων ή φράσεων στις παρακάτω προτάσεις:

«καὶ διαφέρει τούτῳ πολιτεία πολιτείας ἀγαθὴ φαύλης»

«καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται πᾶσα ἀρετὴ καὶ φθείρεται»

«ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξεις γίνονται».

Μονάδες 15

- B2.** «Οὕτω δὴ . . . οὕτωςί»: Στηριζόμενοι σε αναφορές του αποσπάσματος αυτού να παρουσιάσετε α) τη συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο Αριστοτέλης (μονάδες 3) και β) τον τρόπο τεκμηρίωσης της άποψής του (μονάδες 12).

Μονάδες 15

- B3.** Ποια επίδραση άσκησε ο Εύδοξος από την Κνίδα στον νεαρό Αριστοτέλη;

Μονάδες 10

- B4.** Να βρείτε στο παραπάνω διδαγμένο κείμενο μια ετυμολογικά συγγενή λέξη, απλή ή σύνθετη, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
γηγενής, έσθλος, μισαλλοδοξία, δέος, στρεβλός.

Μονάδες 10

Αδίδακτο κείμενο

Πλάτωνος *Εὐθύδημος* 289d8-290a4

Στο κείμενο που ακολουθεί εξετάζεται η σχέση της τέχνης των ρητόρων και των μάγων

Ἰκανόν μοι δοκεῖς, ἔφην ἐγώ, τεκμήριον λέγειν, ὅτι οὐχ αὕτη ἐστὶν ἡ τῶν λογοποιῶν τέχνη, ἢν ἂν κτησάμενός τις εὐδαίμων εἴη. καίτοι ἐγὼ ᾤμην ἐνταῦθά που φανήσεσθαι τὴν ἐπιστήμην ἢν δὴ πάλαι ζητοῦμεν. καὶ γὰρ μοι οἷ τε ἄνδρες αὐτοὶ οἱ λογοποιοί, ὅταν συγγένωμαι αὐτοῖς, ὑπέροσοφοι, ᾧ Κλεινία, δοκοῦσιν εἶναι, καὶ αὐτὴ ἡ τέχνη αὐτῶν θεσπεσία τις καὶ ὑψηλή. καὶ μέντοι οὐδὲν θαυμαστόν· ἔστι γὰρ τῆς τῶν ἐπωδῶν τέχνης μόριον μικρῶ τε ἐκείνης ὑποδεεστέρα. ἢ μὲν γὰρ τῶν ἐπωδῶν ἔχεών τε καὶ φαλαγγίων καὶ σκορπίων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων τε καὶ νόσων κήλησις ἐστίν, ἢ δὲ δικαστῶν τε καὶ ἐκκλησιαστῶν καὶ τῶν ἄλλων ὄχλων κήλησις τε καὶ παραμυθία τυγχάνει οὕσα[...].

ὁ ἐπωδός=ο μάγος

ἢ κήλησις=γήτεμα, γοητεία, σαγήνη

- Γ1.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του κειμένου.

Μονάδες 20

- Γ2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ἔφην : το δεύτερο πρόσωπο πληθυντικού αριθμού προστακτικής ενεστώτα

κτησάμενος : το δεύτερο πρόσωπο ενικού αριθμού οριστικής παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται

τις :	τη γενική πληθυντικού αριθμού θηλυκού γένους
εὐδαίμων :	την κλητική ενικού αριθμού θηλυκού γένους
ᾧμην :	το τρίτο πρόσωπο ενικού αριθμού οριστικής αορίστου παθητικής φωνής
φανήσεσθαι :	το τρίτο πρόσωπο ενικού αριθμού προστακτικής παρακειμένου στην ίδια φωνή
πάλαι :	τον συγκριτικό βαθμό
κήλησις :	την κλητική ενικού αριθμού
τυγχάνει :	το τρίτο πρόσωπο πληθυντικού αριθμού ευκτικής β' αορίστου στην ίδια φωνή
οὔσα :	τον ίδιο τύπο στη δοτική πληθυντικού αριθμού του μέλλοντα.

Μονάδες 10

Γ3.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων: **μοι** (το πρώτο του κειμένου), **εὐδαίμων**, **ἦν** (το δεύτερο του κειμένου), **ἐκείνης**, **οὔσα**.

μονάδες 5

Γ3.β. «κτησάμενος»: Να αναγνωριστεί το είδος της μετοχής (μονάδα 1), να αναλυθεί σε δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 2) και να αιτιολογηθεί η εκφορά της πρότασης που σχηματίζεται (μονάδες 2).

μονάδες 5

Μονάδες 10

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

18 ΜΑΪΟΥ 2016

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A. Μετάφραση

Και με ανάλογο τρόπο και οι οικοδόμοι και όλοι οι άλλοι τεχνίτες. Δηλαδή χτίζοντας με καλό τρόπο σπίτια θα γίνουν καλοί οικοδόμοι, όμως χτίζοντας με κακό τρόπο, κακοί. Γιατί, αν δε συνέβαιναν έτσι τα πράγματα, καθόλου δε θα χρειαζόταν ο άνθρωπος που θα δίδασκε, αλλά όλοι οι τεχνίτες θα ήταν καλοί ή κακοί από τη γέννησή τους.

Το ίδιο λοιπόν συμβαίνει και με τις αρετές: δηλαδή με το να κάνουμε όσα συμβαίνουν στη συναλλαγή μας με τους άλλους ανθρώπους γινόμαστε άλλοι δίκαιοι, άλλοι άδικοι, ενώ με το να κάνουμε επίσης όσα έχουν μέσα τους το στοιχείο του φόβου και με το να συνηθίζουμε να φοβόμαστε ή να έχουμε θάρρος, γινόμαστε άλλοι ανδρείοι άλλοι δειλοί. Όμοια συμβαίνει και με τις επιθυμίες και με τις εξάψεις της οργής μας: δηλαδή άλλοι γίνονται συνετοί και πράοι, άλλοι ασυγκράτητοι και οξύθυμοι, με το να συμπεριφέρονται σ' αυτές τις περιστάσεις οι πρώτοι μ' αυτόν τον συγκεκριμένο τρόπο, οι δεύτεροι με τον άλλον. Λοιπόν με ένα λόγο τα μόνιμα στοιχεία του χαρακτήρα μας διαμορφώνονται από τις αντίστοιχες ενέργειες. Γι' αυτό πρέπει να προσδίδουμε μια ορισμένη ποιότητα στις ενέργειές μας: διότι ανάλογα με τις διαφορές τους διαμορφώνονται τα μόνιμα στοιχεία του χαρακτήρα μας.

B.1

« και διαφέρει τούτῳ πολιτεία πολιτείας ἀγαθὴ φαύλης».

Η φράση αυτή του κειμένου δημιουργεί προβληματισμό και πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες παρατηρήσεις: Ο Αριστοτέλης συνήθως κάνει διάκριση ανάμεσα στα ορθά πολιτεύματα και τις παρεκβάσεις τους, δηλαδή τις εκτροπές από αυτά. Αυτή τη διάκριση τη συναντούμε στο έργο του «Πολιτικά». Εδώ όμως δεν αναφέρεται σ' αυτό, εδώ προϋποτίθεται ότι ο νομοθέτης επιδιώκει σε κάθε περίπτωση το καλό των πολιτών, απλώς

μπορεί να μην έχει πνννονε επιτυχία στον σόχο του αυόν. Παρόμοια, σε νννο χωρίο των Ηθικών Νικομαχείων, ο Αριστοτέλης κννει νόγο για νόμο που είναι κείμενος όρθώς και έχει επιτυχία, και για νόμο άπεσχεδιασμένον (δηλαδή προχειροφνιαγμένο), που δεν έχει επιτυχία. Είναι φανερό από τα συμφραζόμενα όνι ο Αριστοτέλης θένει να πει: όταν μινούμε για διαφορν πονινεύματος από πονίνευμα, εννοούμε όνι με νό όνα οι πονίνες ασκήθηκαν περισσόνερο στην αρενή, με νό νννο νιγόνερο. Είναι φανερό πως στο χωρίο που μας απασχονεί, ο Αριστοτέλης δε μινν για κανν και κακν πονινεύματα. Όσο εξαρννται από τους νομοθέτες, όνα να πονινεύματα - ένσι πιστεύει εδώ ο Αριστοτέλης - είναι κανν, αφού όνων των νομοθετών η πρόθεση είναι να κννουν τους πονίνες εννερους. Αν ν ενικν διαπισώνουμε διαφορν πονινεύματος από πονίνευμα, πρόκειναι ουσιασικν για διαφορν ως προς ν ον βαθμό ν ενειόνητας. Η δικκριση δηλαδή των πονινευμννων σε ανώνερα (άγαθν) και σε κανώνερα (φαῦνα) γίνεναι με κρινήριο ν η μεγανύνερη ή μικρόνερη βοήθεια που προσφέρουν στον πονίνη οι νομοθέτες για να κανακνήσει, με νη δική τους καθοδήγηση, νην αρενή.

«καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται πᾶσα ἀρετὴ καὶ φθείρεται»

Οι έννοιες **γένεσις-φθορά** απονενούν θεμενιάδες αννιθενικό ζεύγοσ ήδη από νισ απαρχές ν ησ φινοσοφικῆσ σκέψησ (κι ένα έργο νου Αριστοτέλη έχει ν ον ν έννο Περι γενέσεωσ και φθοράσ). Ο Αριστοτέλης συνεχίζει να αναφέρεναι στον τρόπο με τον οποίο πραγμανώνεναι η ηθική αρενή, επιμένοντασ όνι για νην καννκνησή ν ησ προηγείναι η πρνξη (η επανννηψη, η εξνσκηση, ο εθισμός). Στο πναίσιον αυνῆσ ν ησ θέσησ προσθένει όνι κνθε μορφή ηθικῆσ αρενῆσ, είνε αυνή γίνεται είνε φφείφεται, έχει ως αφενηρία ν ησ νισ ίδιεσ αινίεσ και να ίδια μέσα. Και αναφέρει να παραδείγματα με τους κιθαριστές και τους οικοδόμους, για να δείξει όνι με νην κανή εξνσκηση (**εὖ**) πενυχαίνει κανείσ νό σόχο νου, ενώ με νην κακή (**κακῶσ**) απονυχαίνει. Με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή με τον εθισμό σε ηθικῆσ πρνξεισ, κανακνίεναι η ηθική αρενή ενώ με τον εθισμό πννι, σε ανήθικεσ όμως πρνξεισ, φθείρεναι και χννεναι (η κανή ή η κακή εξνσκηση είναι νό κρινήριο για νην καννκνηση ή όχι νου σόχου).

«ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξις γίνονται»

Η λέξη ἕξισ παράγεται από το αρχικό θέμα του ρήματος ἔχω και την παραγωγική κατάληξη -σισ, η οποία δηλώνει ενέργεια υποκειμένου. Η αρχική σημασία στα αρχαία ελληνικά είναι το να έχει ή να κατέχει κανείσ συνέχεια κάτι που το έχει αποκτήσει. Ο Αριστοτέλης χρησιμοποιεί τη λέξη ἕξισ με τη σημασία της μόνιμησ κατάστασησ, της ιδιότητασ που προκύπτει από τη συνήθεια ή από την άσκηση δίνοντάσ τησ ηθικό

περιεχόμενο· δηλαδή, ἕξεις είναι τα μόνιμα γνωρίσματα του χαρακτήρα μας, καλά ή κακά.

Ο βαθμιαίος τρόπος κατάκτησης της αρετής φαίνεται άλλωστε από τη λέξη ἕξις, που έχει ενεργητική και επαναληπτική σημασία και από το ρήμα γίνονται που δείχνει ότι οι ἕξεις είναι αποτέλεσμα όμοιων ενεργειών. Όπως διαβάζουμε αλλού στα Ηθικά Νικομάχεια, συμβαίνει και το αντίστροφο: οι ἕξεις γίνονται η πηγή των αντίστοιχων ενεργειών, και έτσι δημιουργείται ένας κύκλος. Ας πάρουμε ως παράδειγμα την ανδρεία: συνηθίζοντας να περιφρονούμε τους κινδύνους γινόμαστε ανδρείοι, και, αφού γίνουμε ανδρείοι, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ακόμη καλύτερα αυτά που προκαλούν φόβο.

B.2

α) Ο Αριστοτέλης στην προσπάθεια του να αποδείξει ότι οι ηθικές αρετές δεν υπάρχουν στον άνθρωπο εκ φύσεως αλλά είναι αποτέλεσμα εθισμού, τις συσχετίζει με τις πρακτικές τέχνες χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της **αναλογίας** («Ἐτι ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται πᾶσα ἀρετὴ καὶ φθείρεται, ὁμοίως δὲ καὶ τέχνη», «**Οὕτω** δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ἔχει»). Υπάρχει δηλαδή ομοιότητα στον τρόπο απόκτησης των πρακτικῶν τεχνῶν και των ηθικῶν αρετῶν. Άλλωστε, πρόκειται και στις δύο περιπτώσεις για δυνάμεις ἐξ ἔθους.

Ο συλλογισμός που αφορά την εκμάθηση των τεχνῶν ολοκληρώνεται με το τροπικό επίρρημα **οὕτω**, το οποίο συγχρόνως υποδηλώνει αναλογική θεώρηση του θέματος. Ο συμπερασματικός σύνδεσμος **δή** ανακεφαλαιώνει και συγχρόνως εισάγει νέο συλλογισμό ως συμπέρασμα του πρώτου. Τέλος, ο προσθετικός **καί** εισάγει την προσθήκη νέου επιχειρήματος.

β) Ότι συμβαίνει λοιπόν με τις τέχνες συμβαίνει και με τις αρετές («οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ἔχει») : αποκτά κανείς ηθική αρετή, αν πρώτα εθιστεί **καλά** με ηθικές πράξεις, και συνηθίσει σ' αυτές. Οι καλοί ή οι κακοί τρόποι δράσης δημιουργούν καλές ή κακές συνήθειες που συντελούν αντίστοιχα στην απόκτηση ή όχι των ηθικῶν αρετῶν. Ο Αριστοτέλης, ως εμπειρικός φιλόσοφος, χρησιμοποιεί παραδείγματα από διάφορες περιστάσεις της καθημερινής ζωής. Συγκεκριμένα :

- άλλοι γίνονται δίκαιοι και άλλοι άδικοι ανάλογα με την ποιότητα συμπεριφοράς τους στις συναλλαγές με τους άλλους ανθρώπους («πράττοντες γάρ ...οἱ μὲν δίκαιοι οἱ δὲ ἄδικοι»)
- σε όσα προξενούν φόβο άλλοι συνηθίζουν να φοβούνται και γ'αυτό γίνονται δειλοί ενώ αυτοί που δείχνουν θάρρος γίνονται γενναίοι («πράττοντες δὲ τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς ... οἱ δὲ δειλοί»)

- κατά αντίστοιχο τρόπο και με τις επιθυμίες, δηλαδή άλλοι συνηθίζουν να τις αντιμετωπίζουν συγκρατημένα και γίνονται εγκρατείς ενώ άλλοι που υποκύπτουν σ' αυτές γίνονται ακόλαστοι («περὶ τὰς ἐπιθυμίας: οἱ μὲν γὰρ σώφρονες - οἱ δ' ἀκόλαστοι»)
- τέλος, ως προς τα γεγονότα που προξενούν οργή άλλοι τα αντιμετωπίζουν ήρεμα και γίνονται πράοι ενώ άλλοι με τρόπο βίαιο και γίνονται οξύθυμοι («περὶ τὰς ὀργάς: πρᾶοι- ὀργίλοι»).

Δύο είναι οι τρόποι, λοιπόν, με τους οποίους συμπεριφερόμαστε στην καθημέριά από τις διάφορες περιπτώσεις της καθημερινής ζωής. Με τον ένα τρόπο αποκτούμε αρετές, με τον άλλο όμως όχι. Αυτή η διάκριση σε δύο τρόπους συμπεριφοράς εκφράζεται στο κείμενο χαρακτηριστικά με τα πολλά αντιθετικά ζεύγη (το ζεύγος των συνδέσμων μὲν - δέ και με τα δύο οὕτωςί).

Επιλογικά, ο Αριστοτέλης με τρόπο επαγωγικό καταλήγει στο συμπέρασμα ότι όχι μόνο οι αρετές αλλά γενικά όλα τα μόνιμα στοιχεία του χαρακτήρα μας διαμορφώνονται με όμοιους τρόπους συμπεριφοράς («Καὶ ἐνὶ δὴ λόγῳ ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξεις γίνονται»).

B.3 Σχολικό βιβλίο σελ.128 «Ένας τέτοιος λόγιος ψυχοσύνθεση του Πλάτωνα».

B.4 γηγενής: γινόμενον (και ὅλοι οι τύποι του γίγνομαι του κειμένου)
 ἔσθλος: ἔστιν (και ὅλοι οι τύποι του εἰμί του κειμένου)
 μισαλλοδοξία: συναλλάγμασι
 δέος: δεινοῖς, δειλοί
 στρεβλός: ἀναστρέφεισθαι

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Μετάφραση

Μου φαίνεσαι ότι αναφέρεις ικανοποιητική απόδειξη, είπα εγώ, ότι δηλαδή δεν είναι η τέχνη των ρητόρων αυτή, την οποία αν την αποκτήσει κανείς, θα μπορούσε να γίνει ευτυχισμένος. Κι όμως εγώ νόμιζα πως κάπου εδώ θα φανεί η επιστήμη την οποία βέβαια αναζητούμε τόση ώρα. Και μάλιστα οι ίδιοι οι άντρες, οι ρήτορες, κάθε φορά που τους συναναστρέφομαι, Κλεινία, μου φαίνονται ότι είναι πάνσοφοι και η ίδια η τέχνη τους σχεδόν θεϊκή και υψηλή. Και, αληθινά, δεν είναι καθόλου παράξενο. Γιατί αυτή αποτελεί μέρος της τέχνης των μάγων και είναι λίγο κατώτερη από εκείνη. Γιατί η τέχνη των μάγων αφενός γητεύει τις

οχιές και τα σφαλάγκια και τους σκορπιούς και τα άλλα θηρία και τις ασθένειες, η τέχνη των ρητόρων αφετέρου τυχαίνει να γητεύει και να καταπραΐνει τους δικαστές και όσους συμμετέχουν στις συνελεύσεις του δήμου και τα υπόλοιπα πλήθη.

Γ2. ἔφην: φάτε
κτησάμενος: ἐκτῶ
τις: τινῶν
εὐδαίμων: (ᾧ) εὐδαιμον
ῶμην: ῶήθη
φανήσεσθαι: πεφάνθω
πάλαι: παλαιότερον
κλήσις: (ᾧ) κήλησι
τυγχάνει: τύχοιεν
οὔσα: ἐσομέναις

Γ3α μοι: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου στο δοκεῖς
εὐδαίμων: κατηγορούμενο στο τις από το ἄν εἶη
ἦν: αντικείμενο στο ζητοῦμεν
ἐκείνης: γενική συγκριτική στο ὑποδεεστέρα
οὔσα: κατηγορηματική μετοχή από το τυγχάνει και αναφέρεται στο υποκείμενο ἡ τέχνη

Γ3β αναγνώριση: κτησάμενος: υποθετική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο τις
ἀνάλυση : εἰ κτήσαιτο
αιτιολόγηση: σχηματίζεται δευτερεύουσα υποθετική πρόταση με εἰ + ευκτική και με ἀπόδοση δυνητική ευκτική (ἄν εἶη) δηλώνεται ἡ ἀπλή σκέψη του λέγοντος.